

PEADIREKTOR

OTSUS

22.11.2006.a nr 51-KO

Koondumisele nr 26/2006 OptiGroup Invest OÜ ja KIA Auto AS loa andmine

Koondumine

27.10.2006 esitas OptiGroup Invest OÜ (edaspidi OptiGroup) Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt vastavalt 17.10.2006 sõlmitud aktsiate müügilepingule omandab OptiGroup 52% KIA Auto AS-i aktsiatest. Tehingu tulemusel omandab OptiGroup valitseva mõju KIA Auto AS-i üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses. Seega on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 30.10.2006 OptiGroup ja KIA Auto AS-i koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 p 2 järgi on koondumise osaline füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle ja KonkS § 20 p 4 järgi on koondumise osaline ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle omandatakse valitsev mõju. Seega on käesoleval juhul koondumise osalisteks OptiGroup ja KIA Auto AS.

KIA Auto AS-i põhitegevuseks on KIA sõiduautode ja varuosade maaletoomine ja hulgimüük. KIA Auto AS-i poolt müüdavate sõiduautode jaemüügi ning hoolduse ja remondiga tegelevad käesoleval hetkel 20 edasimüüjat Eestis, Lätis ja Leedus. KIA Auto AS-i aktsionärideks on: Ameris Trade OÜ (22,3%), Willy Joseph Muylle (11,7%), OptiGroup (40,4%) ja Aarne Õllek (25,6%). KIA Auto AS omab valitsevat mõju Leedus registreeritud ettevõtja UAB KIA Auto üle.

OptiGroup on 24.08.2006 äriregistrisse kantud ettevõtja, mis on AS-i Eesti Talleks tütarettevõtja (100%). AS-i Eesti Talleks kontserni kuulub käesoleval hetkel 41 ettevõtjat. AS-i Eesti Talleks kontserni kuuluvad ettevõtjad tegutsevad erinevates valdkondades: kinnisvara, metallitoodete tootmine, sõiduautode maaletoomine ja turustamine jm.

Sõiduautode maaletoomise ja turustamisega tegutsevad järgmised AS-i Eesti Talleks kontserni kuuluvad ettevõtjad: Autori AS (osalus läbi 100% tütarettevõtja OÜ Aaber Invest 88%), AS Saksa Auto (osalus 100%), AS Auto 100 (osalus läbi 100% tütarettevõtja OÜ Adole Invest 50%).

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt Konkurentsiamet kontrollib koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 100 miljonit krooni ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 30 miljonit krooni.

Käesoleva koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 100 miljonit krooni ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 30 miljonit krooni.

Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetataivate või asendataivate kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Konkurentsiamet on oma varasemas otsuses 08.05.2006.a nr 19-KO (Elke Auto AS/Amserv Auto AS) piiritletud kaubaturgudena: uute sõiduautode ja nende varuosade jaemüük; kasutatud sõiduautode jaemüük; sõiduautode hooldus ja remont määratledes kõigi puhul geograafiliseks ulatuseks kogu Eesti territooriumi.

Euroopa Komisjon on oma varasemas praktikas sõiduautode turustamise valdkonnas määratlenud eraldi kaubaturgudena järgmised kaubaturud: sõiduautode arendamine ja tootmine, uute sõiduautode hulgimüük, uute sõiduautode jaemüük, varuosade ja lisavarustuse müük, sõiduautode hooldus ja remont, kasutatud sõiduautode müük. Nimetatud kaubaturgusid on võimalik veel omakorda jagada kitsamateks kaubaturgudeks. Euroopa Komisjon ei ole eristanud sõiduautode turustamist erinevate kaubamärkide lõikes.

Koondumise osalistest tegeleb KIA Auto AS sõiduautode ja nende varuosade hulgimüügiga (sealhulgas maaletoomine) ning OptiGroup tegeleb kontsernisuhte kaudu sõiduautode ja nende varuosade hulgimüügi (sealhulgas maaletoomine) ja jaemüügiga, kasutatud sõiduautode jaemüügiga, sõiduautode hoolduse ja remondiga, sõiduautode rentimisega.

Käesoleva koondumise puhul on kaubaturuks sõiduautode ja nende varuosade hulgimüük. Kaubaturu geograafiliseks ulatuseks on kogu Eesti territoorium.

Muude ülaltoodud kaubaturuga seotud kaubaturgude (näiteks uute sõiduautode ja nende varuosade jaemüük, kasutatud autode müük, autode hooldus ja remont, sõiduautode renditeenused jm) määratlemine ei ole käesoleva koondumise raames vajalik, kuna KIA Auto AS nendel kaubaturgudel ei tegutse.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiameti peadirektor või tema asetäitja koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 kohaselt omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatlt konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi omamist eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40% käibest.

Koondumise osaliste ja nendega samasse kontserni kuuluvate ettevõtjate vahel on horisontaalsed suhted sõiduautode ja nende varuosade hulgimüügi kaubaturul. KIA Auto AS tegeleb KIA sõiduautode hulgimüügiga, OptiGroup müüb Renault, Volkswagen ja Dacia kaubamärgiga sõiduautosid ning läbi ühise valitseva mõju kaudu seotud ettevõtja (AS Auto 100) Škoda kaubamärgiga sõiduautosid.

Käesoleva koondumise puhul on sõiduautode ja nende varuosade hulgimüügi kaubaturu maht väljendatud jaemüügi kaubaturu kaudu ehk läbi müüdud uute sõiduautode arvu. Võttes aluseks müüdud sõiduautode arvu Eestis oli 2005. aastal sõiduautode ja nende varuosade hulgimüügi kaubaturul KIA Auto AS-i turuosa ligikaudu 3% ja OptiGroup'i turuosa ligikaudu 12% (kokku ligikaudu 15%). 2006. aasta seniste müügitulemuste põhjal on koondumise osaliste turuosa kokku ligikaudu 13%.

Koondumise järgselt ei teki OptiGroup'il, kui valitseva mõju omandajal, sellist positsiooni, mis võimaldaks tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Seega, koondumine ei tekita ega tugevda turgu valitsevat seisundit sõiduautode ja nende varuosade hulgimüügi kaubaturul ning KonkS § 22 lg 2 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise, ei esine.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

otsustan:

anda luba OptiGroup Invest OÜ ja KIA Auto AS koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

Peeter Tammistu